

Vår ref.: 509.198/ER/2022/39

Innspill – uavhengig kontroll og tilsyn i byggesak

Økt bruk av uavhengig kontroll er et godt virkemiddel for å ivareta kvaliteten på utførte arbeider på en bedre måte. Siden utredningen har fokus på bygg, kan det imidlertid bli krevende å få forslagene til å fungere hensiktsmessig for ledningsanlegg, med den særskilte utfordringen at de plasseres under bakken.

Norsk Vann* viser til departementets forespørsel av 28.03.2022 om innspill til hvordan uavhengig kontroll og tilsyn i byggesak kan innrettes i framtiden.

Norsk Vann sendte høringsuttalelse til Byggkvalitetutvalgets forslag i 2020. Etter dette har departementet innhentet en utredning fra Oslo Economics AS og Holth & Winge AS om endringer på innretningen av uavhengig kontroll og tilsyn i byggesak.

Som interesseorganisasjon for vann- og avløpsvirksomhetene i den norske vannbransjen, vil Norsk Vann med dette komme med innspill til den nye utredningen.

Vann- og avløpsanleggene må sikres i byggesakene

I Byggkvalitetutvalgets utredning savnet vi at virkelighetsbeskrivelsen og vurderingene også inkluderte de særskilte problemstillingene som gjelder vann- og avløpsanlegg. Det samme gjelder utredningen fra Oslo Economics AS og Holth & Winge AS.

Gode vann- og avløpsanlegg er en forutsetning for forsvarlig byggkvalitet. Bygninger vil ikke fungere etter intensjonen uten tilgang på drikkevann, vann til brannslukking, avledning av spillvann og håndtering av overvann. Bestemmelsene i plan- og bygningsloven må sikre at vann- og avløpsledningene får en utførelse, plassering og kvalitet for å kunne vare i 100 år. Dette må blant annet sikres gjennom kontroll og tilsyn i byggesaken.

Uavhengig kontroll og tilsyn

Vårt inntrykk er at bygningsmyndigheten i større grad bør kreve uavhengig kontroll ved etablering av vann- og avløpsanlegg. Dette er spesielt viktig for ledningsanlegg som graves ned og dermed blir vanskelig tilgjengelige for å avdekke feil og mangler i etterkant. Feil og mangler kan få alvorlige konsekvenser, som forurensning av drikkevann og natur. Anleggene er ofte plassert under, eller tett inntil, viktig infrastruktur. En eventuell oppgraving kan derfor føre til begrensninger i tilgangen til gater og annen sentral infrastruktur.

Større grad av stedlig kontroll på byggeplasser kan avdekke både feil i utførelse og i prosjektering. Dette bør inkludere kontroll av at vann- og avløpsanlegg tilfredsstillende kravene i byggt teknisk forskrift.

Vi er positive til en ordning hvor staten tar ansvar for å utvikle et digitalt rapporteringsverktøy for byggefeil, som også er tilpasset vann- og avløpsanlegg

Våre medlemmer uttrykker at kvaliteten på utførte arbeider på vann- og avløpsledninger ofte er dårlig. Økt bruk av uavhengig kontroll er et godt virkemiddel for å ivareta dette på en bedre måte. Vi ser samtidig at det i små grise grednte kommuner kan bli utfordrende å finne personer med kompetanse på vann- og avløpsanlegg til å gjennomføre uavhengig kontroll.

Siden utredningen har fokus på bygg, kan det bli krevende å få forslagene til å fungere hensiktsmessig for ledningsanlegg, som plasseres under bakken. Kravet om uavhengig kontroll i byggegrop må ikke føre til krav om konstant uavhengig kontroll, som kan bli svært kostbart.

Brannprosjektering er et tema vi jevnlig får tilbakemelding om at ikke fungerer tilfredsstillende. Kravene i byggt teknisk forskrift, blant annet avstand til brannkum, blir ofte ikke tilstrekkelig belyst i byggesøknadene. Det er også særlige utfordringer knyttet til plasseringen av ansvaret. Dette er et tema som med fordel kan få særskilt fokus fremover.

Norsk Vann ønsker departementet lykke til i det videre arbeidet og står gjerne til disposisjon for nærmere opplysninger, dersom det skulle være ønskelig.

Med hilsen
Norsk Vann BA

Yngve Wold
Assisterende direktør

Elin Riise
Rådgiver

** Norsk Vann er den nasjonale interesseorganisasjonen for vannbransjen. Organisasjonen skal bidra til rent vann og en bærekraftig utvikling av bransjen gjennom å sikre gode rammebetingelser, kompetanseutvikling og samhandling. Norsk Vann eies av norske kommuner, kommunalt eide selskaper, kommunenes driftsassistanser og enkelte private samvirkevannverk. Norsk Vann representerer 320 kommuner med ca. 96 % av Norges innbyggere. En rekke leverandører, rådgivere m.v. er tilknyttede medlemmer.*